

SENTINELA

Anul I, Nr. 3
8 IANUARIE 1940
Preț 1 leu. Abonam. 40 lei pe an

GAZETĂ SĂPTĂMÂNALĂ PENTRU SOLDAȚI

Înscrieă la Tribunalul Ilfov S. I. C. sub Nr. 623/1939

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA
Str. N. Filipescu Nr. 40. — BUCUREȘTI
TELEFON: 2.41.09.

M. S. Regele, Marele Voevod Mihail de Alba-Iulia
și d. prim-ministru Gh. Tătărescu la Constanța.

URAREA M. S. REGELUI CĂTRE ȚARĂ ÎN NOAPTEA ANULUI NOU

În acest prag de An Nou gândul Meu se îndreaptă cu tot dragul către poporul Meu.

Trecem, o știu toți, prin vremuri de îngrijorare — deci vremuri în care simțimântul de solidaritate națională și de unire împrejurul unui singur gând și unei singure credințe, trebuie să fie mai puternic decât oricând.

Eu, care stau neclintit de veghe ca România să pășească hotărât pe calea dezvoltării ei pașnice, simt mai mult decât oricând această nevoie, ca toate puterile conștiinței ale țării să se pună umăr la umăr ca aceste nevoi să se împlinească.

Mă gândesc deci în această clipă în deosebi la acei cari au priceput acest imperativ și cari s'au strâns fără șovăire

într'un singur mănunchiu, doritori de liniște, împăciuire și de mai bine.

Urarea Mea cea mai fierbinte pentru anul ce vine este: ca țara Mea să fie ferită de urgie și să prospereze cât mai mult în dezvoltarea ei pașnică; dar, în același timp, această unire sfântă a conștiințelor românești să ne dea puterea trebuincioasă de a apăra ce este sfântul nostru drept strămoșesc.

Să ne rugăm deci Celui Atotputernic să ne dăruiască nouă omii întregi pacea și buna înțelegere între popoare.

La mulți ani!

Sănătate!

Cuvânt la Bobotează

Cu cele două mari zile ale calendarului creștin, Botezul Domnului și Sfântul Ioan, pe care noi Românii le serbăm în fiecare an la 6 și 7 Ianuarie, se încheie și seria sărbătorilor de iarnă pomenite și ținute cu sfințenie din moși-strămoși.

La Bobotează, așa cum numește poporul Botezul Domnului, Biserica noastră prăsnuește unul din momentele cele mai de seamă din viața trăită pe pământ a Mântuitorului.

Când a împlinit 30 de ani, vârsta bărbăției omeneste, Iisus Hristos a venit la apa Iordanului, să se boteze dela Ioan, Ina-into Mergătorul Său, care chemă lumea păgână a timpului la viața de virtute, pocăință și credință în Dumnezeu.

Aceasta s'a făcut ca să se plinească profeția Scripturii, Mântuitorul Insuși așezând pentru totdeauna taina sfântă a Botezului prin cuvintele adresate ucenicilor Săi: Mergând, învățați toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh...

Când se apropie Iisus, Ioan botezătorul nu-și crede ochilor. Cum o să boteze el pe Acela care e trimis de Tatăl „să boteze cu Duh Sfânt” și căruia el nu e „vrednic să-i deslege nici curea încălțămintelor!”

Și îndată fu botezat Cel ce avea să fie piatra de temelie a Bisericii creștine, Cerurile s'au deschis și Ioan a văzut Duhul lui Dumnezeu pogorându-se în chip de porumbel deasupra capului Domnului Său. Iar din Ceruri s'a auzit un glas care zicea:

Acesta este Fiul meu prea iubit întru carele bine am voit, po Acesta să-L ascultați!

Hotărînd botezul, ca curăție sufletească și iertare a păcatelor și primind să se boteze dela Ioan, Mântuitorul dă o minunată pildă de modestie și ascultare față de Cel ce L-a trimis.

Fiul lui Dumnezeu era, Cel ce ține în palmele sale Cerul și pământul, și totuși, ca să plinească planul Dumnezeesc pentru mântuirea noastră a tuturor, Iisus se supune și primește botezul pocăinței în apa Iordanului.

Așa era voia lui Dumnezeu și ea trebuia ascultată, ca să ne dea nouă Domnul povața supunerii și ascultării.

Dacă Biserica, mama neamului nostru, cinstește cu atâta sfințenie aceste zile ale botezului pocăinței, și ascultării, datori suntem și noi, acolo unde ne găsim fiecare, să trăim creștinește, cum se cuvine, Boboteaza și Sfântul Ioan.

Și cum putem trăi creștinește aceste zile mari ale credinței?

Urmând poruncile de Sus și dând ascultare mai marilor noștri, că și stăpânirile tot dela Dumnezeu sunt puse.

Gustând din apa sfințită de preoți, să ne întărim în credința strămoșească și să pășim hotărîți a asculta îndemnul M. S. Regelui nostru, trimis și El să îplinească idealurile acestui Neam: păstrarea hotarelor moștenite, izbânda asupra dușmanilor care ne răvnesc avutul, liniștea și fericirea Țării!

NICOLAE GRECU

STEMA ȚĂRII

Ca un leu sfâșietor
Când cuprins de-arcași se vede,
Prin mulțimea de popor
Trăznet se repede —
Ca un leu sfâșietor
Star' Oltenii 'n munții lor
A sărit Olteanu 'n sbor
Printr'un iad de latini.

Iar Muntenii ce-au avut
Cuib pe apa Dâmboviții,
Ca vulturul 'n munți cresc
Apărând răpiti
Pui ai săi — făcut-au scut
Țării lor și-au abătut
Negrul nor de hoarde.

„Zimbru și vultur și leu
Pui când mi-a călcat păgânul
Patria și dreptul meu”
Și va fi Românul
Și de acum Român mereu,
Zimbru și vultur și leu
Și viteazul lumii.

G. COȘBUC

Ca un zimbru 'ntărâtat
Când a prins pământu 'n coarne
Tot ce 'n drumul lui a stat
Gata să răstoarne —
Ca un zimbru 'ntărâtat
Moldovenii s'au luptat
Cu potop de litve.

De omul eretic, ferește-te!

Sfântul Apostol Pavel, ales de Domnul Nostru Iisus Hristos să propovăduiască în lume credința în Dumnezeu cel adevărat, a trimis pentru această, la mai multe porunci, o seamă de epistole, de scrisori. În epistola sa către Tit, Sfântul Apostol Pavel scrie, între altele:

„De omul eretic, după întâia și a doua povățuire, ferește-te”.

Cine sunt în zilele noastre ereticii, adică cei care se abat dela adevărata credință? E bine să-i știm, ca să ne fe-

rim de ei, după îndemnul ce ne dă Sfântul Apostol al Domnului Nostru Iisus Hristos.

„Ereticii s'au numesc, zice și „sectarii” sau „sectanți”. Ei, răstălmăcesc câte ceva din Sfânta Scriptură sau născocesc năravuri drăcești și îndeamnă și pe alții să-i urmeze pe calea minciunii și a desfrânării, ca să le piardă sufletele.

Ca să fiți buni creștini și Domnul să vă ajute, trebuie să vă feriți deci de acești sectanți. De îndată ce vezi că un om eretic se apropie de tine și începe să-ți spună că nu e bine să faci cum îți spune preotul sau superiorii tăi, și dacă vezi că el nu se lasă povățuit de tine ca să se întoarcă pe calea cea bună, e mai bine să te ferești de aci înainte de el și să-l ocolești. Să nu-l mai ascuți ce spune și să fugi de el ca de Satana, închinându-te, ca să scapi de ispită.

Să nu ascuți prin urmare ce spun sectanții, ci să ascuți de superiorii tăi, și când ai vreo nedumirire să-i întrebi pe aceștia, căci scris este în Epistola Sfântului Pavel:

„Ascultați de mai marii voștri și supuneți-vă, căci ei priveghiază pentru sufletele voastre, ca unii care vor da seamă de ele, — ca să facă aceasta cu bucurie și nu suspinând, căci aceasta nu vă este de folos”.

Așadar, voi fiți oameni ai dreptei credințe, dați ascultare mai marilor voștri; îndepliniți-vă cu voe bună și tragere de inimă îndatoririle, și nu suspinând, căci cine se tot vaită, acela mai rău trudește; fiți oștași viteji, căci zis-a Domnul Nostru Iisus Hristos: „Îndrăzniți, Eu am biruit lumea”; munciiți cu sârg, țineți-vă cuvântul și jurământul, căci „Jurământul este pus dela Dumnezeu”, și mai ales nu dați crezare sectanților eretici, cari cu fățărnicia lor vă vor aduce numai neazuri, făcându-vă să vă abateți dela calea cea dreaptă, și vă vor pierde sufletul. Ci purtați-vă așa, încât superiorii voștri să dea seama de purtarea voastră, „cu bucurie”.

Fiți tari în credința voastră cea adevărată, în credința strămoșilor noștri, cari erau viteji luptători ai lui Iisus Hristos, și vom mântui Țara și vă veți mântui pe fiecare dintre voi. Așa să ne ajute Dumnezeu.

A. B.

1 IANUARIE 1940

Majestatea Sa Regele și Măria Sa Marele Voevod Mihai de Alba-Iulia

În mijlocul ostașilor

Majestatea Sa Regele și Măria Sa Marele Voevod de Alba-Iulia au petrecut sărbătoarea Anului Nou în mijlocul ostașilor din Dobrogea, pe străvechi meleaguri românești, unde se întindea odinioară stăpânirea lui Mircea cel Bătrân, Domnitorul Țării Românești, „până la Marea cea mare”...

La ora 11,50, trenul regal a sosit în gara Constanța.

Pe peronul gării se aflau în întâmpinarea Suveranului și a Măriei Sale Marelui Voevod Mihai, d-l prim-ministru Gh. Tătărescu și fruntașii Ținutului Marea.

Din trenul regal a coborât M. S. Regele, însoțit de Măria Sa Marele Voevod Mihai de Alba-Iulia și urmat de d-l Ernest Urzarianu, ministrul Curții Regale; d-l C. Flondor, mareșalul Curții Regale; de d-nii: col. Filitti, col. Rusescu și col. Dămăceanu, aghiotanți regali; d-l maior Ilie Radu, ofițer de ordonanță al M. S. Regelui.

D-l g-ral Traian Er. Grigorescu, rezident regal al Ținutului Marea, a întâmpinat pe Majestatea Sa cu următoarea urare:

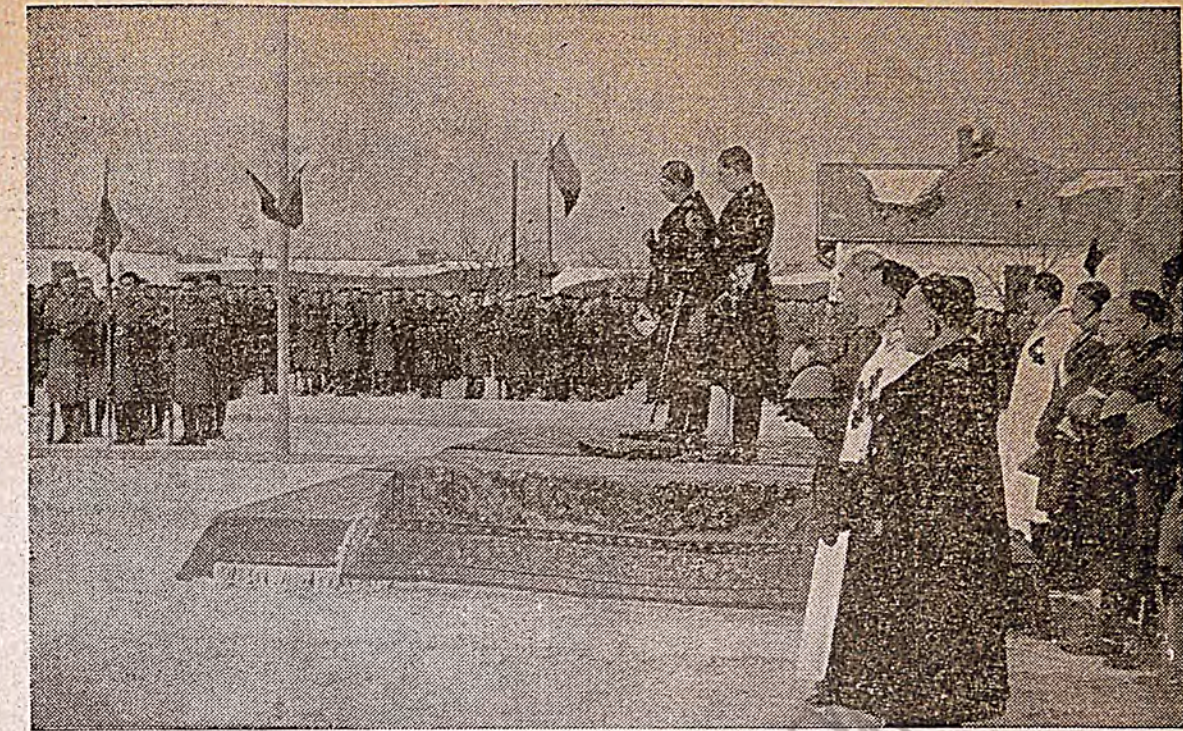
Sănătate Majestate! Intreg Ținutul Marea, fericit și mândru că Majestatea Voastră sărbătorește Anul Nou printre noi, vă zice: Bine Ați venit și adânc respectuos Vă rog să primiți urări de fericire, viață lungă și biruință întru toate.

Sănătate Majestate!

Apoi d-l g-ral Teodor Nicolau, primarul orașului Constanța, a întâmpinat pe Majestatea Sa și Măria Sa Marele Voevod Mihai, cu pâine și sare.

Anul Nou a fost pentru oștiră de la mare și pentru norodul dobrogean o zi de înălțare sufletească. Constanța, marele nostru oraș, dela marginea mării, a îmbrăcat haină de sărbătoare, drapelele fâlfâiau pe străzi, ferestrele erau împodobite cu chipul Majestății Sale și mii de oameni s'au înșirat în calea Majestății Sale Regelui și Măriei Sale Marelui Voevod, izbucnind în urale la trecerea Lor spre cazarma Regimentului de călărași „Regina Maria a Iugoslaviei”.

Pe platoul acestui regiment, Majestatea Sa și Măria Sa Marele Voevod au venit să primească urarea de An Nou din partea oastei dela mare și să facă ostașilor urări de sănătate. Se aflau acolo d-nii: Gh. Tătărescu, președintele Consiliului de Miniștri; Victor Slăvescu, ministrul înzestrării armatei; Grigore Gafencu, ministrul de externe; Paul Teodorescu, ministrul aerului și marinei; general Ilcușu, minis-

M. S. Regele, Măria Sa Marele Voevod de Alba-Iulia și d. Gh. Tătărescu ascultând slujba religioasă la Constanța

trul apărării naționale și Traian Pop, ministrul inventarului; Al. Radian, ministrul propagandei; Horia Grigorescu, ministru subsecretar de Stat la interne, precum și d-nii: g-ral Mihail, comandantul corpului II; g-ral Ciupercă, inspector de armată; g-ral Svab, comandantul diviziei, toți comandanții de unități, precum și detașamente de trupă de la toate regimentele din garnizoană.

În apropiere de careul trupelor, d-l g-ral Ilcușu, ministrul apărării naționale, întâmpină pe Suveran, iar ostașii prezintă onorul la comanda d-lui general Svab, comandantul diviziei. Suveranul se îndreaptă către estrada amenajată în mijlocul platoului.

Drapelele cu gărzile de onoare trec în apropierea Majestății Sale Regelui.

P. S. S. Episcop Gherontie al Tomisului, cu un sobor de preoți, a slujit Sfânta rugăciune către Dumnezeu.

Majestatea Sa Regele și Măria Sa Marele Voevod de Alba-Iulia au trecut apoi în revistă trupele de infanterie, artilerie, cavalerie, transmisiuni, marină și hidroavie, înșiruite în careu; ostașii au izbucnit în nesfârșite urale.

La plecare, Majestatea Sa a urat trupelor:

— „Ostași, la mulți ani!”...

Apoi, în sala cea mare a primăriei, d-l Gh. Tătărescu, președintele consiliului de miniștri și monseniorul Andrea Cassulo, nuntial apostolic, în numele trimișilor care reprezintă țările

străine, au urat Majestății Sale Regelui și Măriei Sale Marelui Voevod de Alba-Iulia, să trăiască mulți ani.

Majestatea Sa Regele răspunzând, a rostit o cuvântare, în care a spus:

„Urmând ideea că în aceste vremuri este datoria Mea de a petrece aceste mari sărbători în mijlocul acelor, care de atâtea vreme au fost chemați departe de căminurile lor, să-și facă o sfântă datorie, întărind prin prezența lor pietrele de hotar ale românismului, astăzi am venit aci la granița maritimă a țării să prăznesc începutul anului, înconjurat de ostașii armatei a II-a.

„Ziua de Crăciun ce am petrecut-o printre păzitorii graniței apusene Mi-a lăsat în inimă un sentiment luminos de bucurie și o încredere desăvârșită reînnoită în puterea morală a soldatului român”.

Majestatea Sa a arătat că toată grija cârmuirii și a țării se va îndrepta și pe viitor, pentru desăvârșirea apărării naționale, întărirea armatei și a sufletelor românești, pentru ostașii dela hotare.

După aceasta, Majestatea Sa Regele și Măria Sa Marele Voevod au părăsit Constanța; o mare mulțime de norod se înșirase pe străzi până la gară, urându-Le din toată inima an bun.

Înalt ordin de zi către armată al M. S. Regelui Carol al II-lea

OSTAȘII AI ARMATEI, MARINEI ȘI AERONAUTICELI,

În această zi de înnoire a anului, primul Meu gând se îndreaptă către voi apărătorii granițelor românești.

Străjuitori fără șovăire a entității naționale, pe credința și pregătirea voastră se reazimă țara spre a-și spori încrederea în viitor.

Astăzi când împrejurările, ne voite de noi, au impus chemarea sub arme al unui însemnat număr de ostași, trebuie să vă străduiți cu toții ca pregătirea voastră să fie cât mai temelnică.

Sufletul de eroi al acelor cari au purtat glorioși haina ostășească, care astăzi este a voastră, să vă fie veșnic pilda datoriei.

Încrederea pe care Eu și Țara întreagă am pus-o în voi să fie răsplătită prin credința cu care veți și să vă faceți în orice clipă datoria.

Toată căldura inimei Mele se îndreaptă către voi trimițându-vă primele Mele urări ale anului.

Să ne dea Dumnezeu pace, liniște și spor la muncă.

La mulți ani!

CAROL R.

Eroul Cătuneanu Ion

Iată, dela războiul de întregire au trecut mai bine de 20 de ani, dar chipurile camarazilor care au stat aproape de mine, zi de zi, dealungul tranșelor sau în nesfârșitele marșuri de noapte, nu le pot uita. Și dintre toți tovarășii de zile grele, în lumina cea mai vie îmi apare făptura de uriaș a lui Cătuneanu Ion.

Parcă a fost ieri. Venise în regimentul nostru ca voluntar, puțin timp după izbucnirea războiului, și din prima zi, când ne-am întâlnit la masa companiei, am simțit că vom fi buni prieteni.

De drept el trebuia să facă războiul mai ușor, ca mobilizat pe loc, pe vapor pentru transporturi pe apă, căci era comandant ajutor în marina comercială. Se vede însă că i se cam urise prin smărcurile Dunării, și inima lui de român neastâmpărat îl îndemna în altă parte.

— Ce să fac eu, mierloiuile, ascuns în baltă, când frații se luptă la hotare!, îmi spunea el mai târziu. Am cerut să vii la infanterie, că aici se duce greul luptelor. Dacă oamenii ca mine ar sta fericiți de gloanțe, atunci cine să apere țara. Copiii?

Și își încorda mușchii brațelor, scotând pieptul înaintea lui mândrie. Într-adevăr, era tare voinic prietenul meu și mai înalt cu un cap decât toți din companie.

După felul lui șăgalnic de om umblat peste multe mări și țări, ne dăduse la unii câte o poreclă, așa cum i se puseseră lui. Mie îmi spunea „Mierloi“, — de pe vremea când ne aflam cu trupa în refacere în partea de sus a Moldovei.

Ședeam în cantonament la acelaș gopodar, și ca tot românul, după masă mai întârziem o leacă la un pahar gălbui de „Cotnari“, eu, împărțindu-mi gândurile de copilăndru, — el, povestind multe întâmplări din viața furtunoasă de marinar, trăită cu cățiva ani mai mulțiori decât mine. Odată îi cântasem din frunză o doină, dela noi de-acasă, de îi rămăsese la inimă.

— Mă, dar îi zici, mai abtîr ca un mierloi.

Și așa mă strigă el de atunci, iar eu, să nu rămân mai prejos îi spuneam „lup de mare“, — cum citisem că li se zice marinarilor îmbătrâniți pe ape. Porecla asta i se potrivea destul de bine. Avea fața arsă de vânturile mării, mergea legănat, parcă tot plutea pe valuri, iar privirea ochilor vulturoști, te făcea să bănuiești că omul acesta nu știa ce-i teama.

În ziua când îi adusei știrea că fusese înaintat plutonier de rezervă, nu mai putea de bucurie. Mă înșufăcă în brațele lui vânoase și mă învărti de câteva ori, până ameiți.

— Ura, mierloiuile, de-acum o să comand un pluton de patruceri de oameni. Să vezi ce-am să fac din ei, o armată de lei-paralei. De abia aștept să dau ochii cu inamicul.

Intr-o bună zi, regimentul nostru refăcut de pierderile avute în prima parte a campaniei, porni spre front, în direcția Mărășești. Pe măsură ce ne apropiam de linia de luptă, marșul devenea tot mai anevoios. Ziua ședeam ascunși de frica avioanelor inamice, iar noaptea orbăcâiam în coloză de marș, ca strigoii, frământând cu talpa bocancilor noroiul gros, în cadența gamelelor lovite de patul puștii.

Pe la sfârșitul lunii Iulie 1917, ajunserăm pe front și ocupăram poziția abiar în fața găii Mărășești. Dușmanii peșemne primiseră de veste că sosiseră trupe proaspete. Nu era zi lăsată dela Dumnezeu să nu arunce în jurul nostru cu obuze de toate mărimile, răscotind pământul mai strâșnic decât plugul. Mai ales în ziua de 30 Iulie, artileria vrășmașă se trezise de mâncate și nu mai înceta. Văzduhul șuiera și se svârcolea ca mușcat de șarpe. În fața liniilor cădeau obuze mici ca perele, iar

în spate, la rezervă, cât banișa. Unele nu luau foc și soldații le dădeau cu tifla, menindu-le să fie toate oarbe. Tunurile noastre răspundeau cu aceeași înverșunare, căutând să astupe gurile de foc dușmane, să ghicească locul bateriilor, ca într'un joc de-a vați-asecum-selea.

— Astăzi mi se face semne de atac, îmi spuse Cătuneanu. Prea trage artileria.

— Cred că ai dreptate, — i-am răspuns. Uite, câteva rachete colorate. E semnalul ca artileria lor să lungească tragerea pentru a porni la atac.

— Bravo, să vie dacă le dă mâna. De când aștept ziua asta mare, — strigă voios Cătuneanu, — apoi se duse să-și pregătească oamenii din pluton.

Agentei noștri de legătură ne aduseră vestea că în celelalte sectoare s'a început atacul, iar la batalionul din dreapta inamicul a pătruns chiar în prima linie.

Oamenii începură să se frământa ca telegarii în așteptarea lupilor. Pe fețele câtorva se citea îngrijorarea. Singur Cătuneanu, privind ținta înaintea, era liniștit și zâmbea, așa cum va fi zămbit altă dată pe vaporul în furtună.

Deodată glasul lui tună o comandă.

— Foc, repede!

Primele valuri inamice ce suiau din vale spre noi se prăbușiră la pământ, sub ploaia gloanțelor noastre. Dar alte rânduri veneau, ca frunza și ea iarbă, ajungând până la rețelele noastre de sarmă.

Atunci primirăm ordin de contra-atac.

N'am să uit cât oi trăi clipa aceea și mai ales pe Cătuneanu Ion.

Se urcase cât era de mare deasupra tranșelor, fără să-i pese de focul inamicului, izbucnind într'un hohot grozav.

— Ha, ha — a venit momentul! Înainte, băieți. Năvăliți. Ura!

Apoi într'un avânt ne maipomenit, cântând cu tot plutonul „La arme“ — porni cel dintâi la contra-atac. Abia avui timp să văd cum uriașul meu camarad lovea în dreapta și în stânga cu patul puștii, cuculând pe vrășmași ca pe snopii de grâu.

Atât a fost de ajuns, ca și celelalte plutone s'o pornească tipând ca la unită în calea năvălitorilor.

Așa se întâmplă, de obicei, la bătălie. E de ajuns curajul unui singur om ca să hotărăască toată isbânda. Inamicul ne credea morți demult și îngropați de artileria lor; văzând uriașul acela apropiindu-se cu soldații cântând nepăsători prin grindina de gloanțe ca la instrucție s'a înspăimântat și fără să mai stea la îndoială a făcut stânga'n prejur, rupând-o de fugă.

După ei, băieți, nu-i lăsați, — tuna glasul lui Cătuneanu, apoi se pierdu în zare cu plutonul lui, intrând în rândurile inamice, ca în apă.

Mulți prizonieri am luat noi în ziua aceea; fiecare din ei ne striga aruncând armele și ridicând mâinile în sus:

— Predai, kamerad, predai!

Spre seară, după ce înaintasem câțiva kilometri, primirăm ordin să ne oprim, spre a ne întări în șanțuri.

Fapta lui Cătuneanu ejunsesse până la cei mari și însuși comandantul diviziei trimise după el să-l cheme ca să-i mulțumească. Se spunea că prin iureșul nostru reușisem să scăpăm toată poziția care la un moment dat se clătina sub năvala dușmanului, de zece ori mai numeros ca noi.

Dar Cătuneanu nu era de găsit nici ieri și niciun om din plutonul lui nu se întorsese... Am aflat a doua zi că înaintasera așa de mult în rezerva inamicului încât căzuseră morți până la unul.

Avea dreptate Cătuneanu când îmi spunea:

„Am să fac din plutonul meu o armată de lei-paralei“.

I. VALERIAN

SCRISOARE DELA OASTE

Scumpă și dragă soție;
Iată-acum ce-ți scriu eu ție;
De aici din depărtare,
Din măruntă mea scrisoare,
Află dragă despre mine.
Că la oaste o duc bine.
Tu pe-acasă ce mai faci?
Și cu viața cum te împaci?
Dar ai noștri copilași,
Dragii tăii ingerași?
Ai grije de Frusinica,
E plătândă mititica.
Și de Tăscică la fel,
Că e cel mai mititel.
Nu-l lăsa desult pe-afară,
Ca să nu răcească iară.
Le spune la amândoi,
Că viu iară înapoi.
Și-am să le aduc ceva bun,
Ce primit'am la Crăciun.
Un dar bun se înțelege,
Dela scumpul nostru Rege.
Iară tu de vrei cumva,
Să-mi scrii și mie ceva,

Scrie-mi ce mai e prin sat.
Alde nașu, ce mai fac?
Spune-le că le-am trimis,
O scrisoare ce am scris
Dela compania mea;
Să-mi răspundă dac'o vrea,
Tot adresa veche-i bună,
Ce primiși acum o lună.
Iar tu scumpa mea soție,
Îți mai spun un lucru ție.
Te privește și pe tine,
Să îngrijești vacuța bine,
Și să mai cumperi leșie
Să speli oile de râie,
Așa cum le'ngrijeam eu,
Că de va vrea Dumnezeu
Și cu fiul său Christos,
O să viu iar sănătos.
Tu să n'ai grije de mine
Domnul să-ți dea numai bine.

Jandarm fruntaș, concentrat
ION Ș. GHEORGHE
„Compania 3-a Polisie“

UN MARE DUȘMAN: PĂDUCHELE

Se întâmplă foarte adeseori ca anumite boli ce sînt date omului, să le suferă, să nu fie din vina lui, sau să-i fie foarte greu să se aplece de ele. Sînt însă alte boli care dacă se ivesc, apoi mare vină poartă acei ce nu caută să se păzească de ele. Toată lumea își aduce aminte cu groază de molima de tifos exantematic din războiul trecut. Ei bine, vinovat de acea molimă, care a ucis mișelește zeci de mii de oameni este numai păduchele. Asta din cauză că tifosul se ia numai prin mușcătura păduchelului, după cum turbarea se ia prin mușcătura câinelui turbat. În mațele păduchelului bolnav de tifos, trăesc niște vietăți care nu se văd cu ochiul de mici ce sînt, pe care medicina le numește microbi. Acești microbi ai tifosului, când păduchele mușcă, trec în corpul celui mușcat. De asemenea, ei mai pot ieși din păduche prin murdăria acestuia și pătrund în om prin șgărieturile ce acesta și le face scărpinându-se.

Odată intrat în sânge, acest microb dă tifosul exantematic, boală foarte grea și de care cine scapă se poate spune că a avut mare noroc.

De aceea ostașul vrednic și curat trebuie să nu știe ce-i păduchele. Dacă simte că-l mușcă, să se caute pe dată și să facă tot ce îi e cu putință ca să scape de jivină. Nu vă rușinați de doctorii unității, ci ieșiți la raport și spuneți-i să vă dea puțină săvă deșpăduchiți. Superciorii voștri se gîndesc mereu la sănătatea voastră, însă și voi trebuie să-i ajutați, arătându-le la vreme suferința voastră.

În timpul războiului, când a început

molima de tifos, numai prin despaddingere s'a putut opri întinderea ei. Mare a fost lupta contra acestui mic dușman și multe au fost chipurile în care s'a încercat stărpirea păduchilor. Cele mai bune metode s'au dovedit a fi: cuptorul pentru despaddingerea hainelor, fierberea rufăriei și a tot ce poate fi fierț, și ungerea cu gaz pe corp, precum și a locului de dormit.

Fierul de călcat nu prea face mare serviciu, pentru că pe la îndoituri păduchii pot rămâne sau chiar ouăle lor. Ceea ce e de seamă e să omorăm și lîndimile, căci altfel peste câteva zile apar alți păduchi tineri. Lîndimile sînt ucise fie prin fierbere, fie prin cuptor sau etuvă, fie prin gaz. Deci îndată ce simțiți păduchele, cereți să vi se dea efectele la despaddinge, faceți o baie bună cu săpun, radeți părul de peste tot și dați cu gaz pe corp. Atenție însă mare la întrebuințarea gazului: nu trebuie niciodată să frecăți pielea cu gaz, căci se face rană; ungeți doar bineșor și așteptați până se svîntă. Feriți-vă să se ude cu gaz rufăria sau hainele, iar dacă le-ați dat cu gaz, lăsați-le să se usuce, căci altfel acolo unde rufa udă de gaz atinge pielea se face o rană foarte dureroasă și foarte greu de vindecat.

Păduchele incubat în scăndurile patului, tot cu gaz sau apă fiartă poate fi ucis.

Așa dar, după cum sentinela fiind, aveți datoria de a semna inamicul. tot așa spre a vă răzi sănătatea, semnați păduchele și ucideți-l cu sete ca pe un dușman mărșav.

Dr. GABRIEL POPESCU.

Cucernica și senina viață a lui Alexandru cel Bun, Domn al Moldovei

Vodă Carol Doi

Era prin vara anului una mie patru-sute, leat de tihnă și înțelegere, sortit parcă anume să înceapă veacul acela depărtat, cu un dar pentru Români din stufoasa țărișoară a Moldovei. Și poate că tot un semn era și cerul înalt, albastru, care învăluse în dimineața aceea alaiul de curteni ce mergeau, cu Domnul în frunte, către Scaunul din Suceava, din care doar bătrânețele adânci aveau să-l dea jos.

Furtunatecele și sângeroasele bătălii pentru domnie se isprăviseră.

Domnul cel nou, cu fruntea înaltă și limpede, ninsă de zăpezile înțelepciunii și ale vârstei, era așteptat de țara de răzeși, ca unul ce trebuia să biruie neguroasele obiceiuri ce frământaseră până atunci poporul.

Și așa a fost. Vreme de treizeci și doi de ani, cât Dumnezeu care îl unse i-a îngăduit să stea pe tronul tinerei Moldove, Domnul Alexandru n'a zăcinit nici cu o iotă buna stare a plugarilor care îi erau și viteji soldați. Pe vremea aceea cufundată în besnele neștiinței, vitejile se făceau mai anevoie. Plăesii n'aveau nici puști, nici tunuri, și se războiau cu arcul și săgeata, cu sulița și cu vicienia. Isprăvile de luptă nu se puteau săvârși dela depărtare, ca azi, printr'o bună ochire, ci se făceau într'o învălmășeală, fără pereche, din care vânășia, șiretenia și îndemânarea doar îl puteau scoate viu pe soldat.

Alexandru, numit către sfârșitul domniei „cel Bun“, n'a prea avut a săvârși cine știe ce fapte de arme. Vremurile erau destul de liniștite și Domnul înțelegea prea bine că nu el trebuia să le turbure, dacă Pronia se milostivise să-i hărăzească un bun de atâta preț, pe care nu-l prea hărăzea des. Dar Domnul făcuse o înțelegere cu regele de pe atunci al polonilor, Vladislav, și într'o bună zi, cinstit cum era, s'a văzut nevoit să trimită vreo câteva stoluri de călăreți, sub comanda spătarului Coman, să dea ajutor prințului dela miazănoapte, împotriva nemților, cu care acela se afla în război. Isprăvile călăreților lui Coman, vicleni ca niște vulpi, i-au mers regelui Vladislav drept la inimă. Dar asta nu l-a stânjenit pe cel ce fusese socotit prieten și frate, să ticluiască împreună cu regele ungarilor, un plan pentru înfrângerea și înghițirea Moldovei.

O mână nevăzută a avut grijă să înlăture din calea seninei domniei a Vo-

vodului Alexandru această vărsare de sânge, iscată din pizma unor hulpavi. Astfel că bunul Alexandru și-a văzut mai încolo de cucernicele trebi, a căror plină de folos aducere la îndeplinire, voința cerească i-o pusese în seamă.

Neatârnat — „Domn de sine stătător, dela Munte până la Mare“, cum cu îndreptățită mândrie își zicea —, având peste tot prieteni, voevodul cel cu barba sură și ochii albaștri, precum apele Mării, pe care izbutise s'o stăpânească, și-a închinat zilele clădirii de biserici. Lângă apa involburată a Bistriței, într'un colton de munte, în apropierea târgului de lemnari și butnari, Piatra, a zidit mănăstirea Bistrița. Iară pe malul Siretului, într'un ochiu de pădure, ferit de vedere, a pus să se facă biserica Sfântului Nicolae din Poiana, care s'a zis pe urmă Pobrata.

Înainte de dânsul nu se afla în părțile moldovenești nici mitropolit, nici episcop, ci doar un stareț bătrân și sleit, lângă oasele Sfântului Ioan cel Nou, chinuit de Tătari pe la Cetatea Albă, aduse tot de dânsul în Moldova, împreună cu vlădica Iosif, care s'a așezat pe urmă la Suceava, mitropolit al țării întregi.

De dragul Ringalei — nevastă-sa de a treia — Alexandru mai păstra și o episcopie de papistași la Baia, unde se mai vâd și acuma zidurile prăbușite ale unei mărețe biserici de piatră, pe care o clădise pentru ei.

Dela una din răposatele lui rude care îndatorase pe regele Poloniei cu o mie de bani tătarești de argint, lui Alexandru îi rămăsese zălog o țărișoară polonă din marginea Bucovinei: Pocuția îi zicea și cuprindea, printre mai multe sate de țărani chiaburi, două cetăți tari, Sniatin și Colomea, al căror nume a rămas și azi așezărilor dela granița noastră din miazănoapte.

Și așa, trudindu-se pentru credință, pentru poporul lui așezat și dâr de țărani, Alexandru cel Bun și înțelept s'a stins senin, pe nesimțite, în geroasa zi de Sfântul Vasile a anului 1433, troienită în zăpezi, în griji și îndoieli ca ne-alții.

Se împlinesc astăzi cinci sute și șapte ani de când jalea poporului a dus la groapă racia cu trupul bătrânului voevod. Călugării dela mănăstirea Bistrița au cântat în amurgul ceșos prohodul cel de veci, celui ce le fusese în viață frate și stăpân luminat.

BADEA MARINESCU

În această sfântă noapte
Mii de glasuri, mii de șoapte
Iată, mare, se'naltară
Dela marginea de țară
Către slavă, către cer
Prin tăcerea cea de ger
Și plutind domol se suie
Ca mireasma de tămâie
Cu heruvii și cu vântul
Către Domnul, către Sfântul.

În argintul gerului
Și sub spuza cerului
Mulți ca spicele de grâu,
Mulți ca pietrele din râu,
Stau boierii și plugarii,
Soldații și ghinăralii,
Și bogății și săracii,
Ei frățânii, ei ortacii:
Colea 'n margine de țară,
Unde cântec înălțară,
Braț de piatră, chip de stâncă,
Vrere dâră și adâncă...

La porțile cerului,
Cu cântecul Lerului
Glas sosit-a de departe
Să descalice 'n cetate
Cu plocon și sănătate.

— Doamne, ți-am adus din țară
Cântecul ce-î înălțară,
Gândurile la hotară
Mulțumim de voe bună
Și de stele, și de lună,

Și de nouri, și de soare
Și de tot ce-avem sub soare.
— Ce mai veste măi creștine?
— Doamne, pe la noi e bine!
Știm că ești de-asupra noastră
Ici, în slava cea albastră,
Ca un tată la fereastră.
Iar acolo 'n țară, jos,
Vodă fie sănătos!
Doamne, dă-i tărie de stâncă,
Foc de soare în poruncă,
Stea în degetul cel mare,
Oaste sfântă la picioare,
Vorbe bine-vestitoare,
Ține-i brațul de oțel
Și fi-i, Doamne, om în El.

Și 'n această sfântă noapte,
Grea de taină și de șoapte,
Când ostașii, gheșneralii,
Și boierii, și plugarii
Din hotarul cel de jos
Îl așteaptă pe Christos, —
Iată, mare, că Isus
În hotarul cel de sus
Cu un deget roșu-fier
Trase semn de foc pe cer:
Rază nouă, orbitoare
Peste țară și hotare.
Iar un cititor în stele,
Cercetând din scoarte grele
Stea cea cu semne noi,
Spuse: Vodă Carol Doi.

(Culeasă de Noua Gazetă de Vest).

Anul 1940, luna Ianuarie (31 zile).

10 Ianuarie:

1775: Ștefan cel Mare bate pe Turci la Podul Înalt. La Vaslui, cu 10.000 de Moldoveni, 2.000 de Poloni și 5.000 de Secui, luptă cu armata de trei ori mai numeroasă a Turcilor, comandați de Soliman Hadâmbul, și îi învinge.

11 Ianuarie:

1832: Cutremurul cel mare din București. S'au dărâmat case și au pierit oameni așa cum s'a întâmplat dăunăzi în Turcia.

12 Ianuarie:

Sfânta Martiră Tatiana. Capul ei se află la Curtea de Argeș, unde sunt înmormântați marii noștri Regi: Carol I, Ferdinand I și Regina Maria.

1878: În războiul pentru Neatârnat, armata română în frunte cu Regele Carol I cucerește Smârdanul.

13 Ianuarie:

1793: Mihail Șușu se urcă pe tronul Moldovei.

14 Ianuarie:

1475: Ștefan cel Mare bate pe Radu cel Frumos.

1537: Moare Ștefăniță Vodă și e înmormântat la Mănăstirea Putna.

8 Ianuarie:

1587: Cazacii năvălesc în Moldova. Pârnu, păcălăbul de Soroca, îi întâmpină și-i bate la Perieslav.

1918: A murit doctorul C. Istrati, marele învățat, care a făcut și Expoziția dela București din 1906, de când a rămas Parcul Carol I.

9 Ianuarie:

1390: Mircea cel Bătrân, Domnul Munteniei, „până la Marea cea mare“, încheie cu Polonii învoială de prietenie.

Poveste moldovenească

Neculai al Mariei, s'a sculat într-o dimineață c'un gând poșnaș. Vrea adică el să știe dacă femeia lui poate ține ascunsă o taină. Și pentru asta-i spune:

— Nevastă! Am pățit azi noapte o mare comedie.

— Ce-ai pățit?

— O rușine mare.

Femeia, stărnită, s'apropie repede.

— Ce-ai pățit? Spune.

— Of, Doamne, se tângue bărbatu. Ași spune, dar mi-e teamă.

— De cine?

— De lume.

— De unde are să știe lumea ce-mi spui dumneata mie?

— Ei, iaca. Spui la o vecină, la o cumătră, și se duce vestea ca de popă tuns.

— Zău nu spui, bărbate! Ce zor am eu să spui? Să dea Dumnezeu să fiu așa și altfel de-o spune. Să-mi usuce Dumnezeu limba...

Și prinse femeia a 'nșira jurăminte care mai de care mai groasnice.

Neculai însă râdea sub musteață.

— Nu spui, femeie. Știu eu cum sunteți voi, limbute. Nici nu știu cum scapi o vorbă și pe urmă nu mai e pomeneală să ies în sat. Și copiii or râde de mine.

— Bărbate! Să dea Dumnezeu... Să mă ia dracu... Să nu mai ajung ziua de mâni... Să mor eu aici, acum, dac'oi spune măcar atâția...

— Nu spui, femeie, că-i rușine ne-mai auzită.

Dar femeia, ca toate femeile, prinse a stărui cu înverșunare și la urmă, Neculai se prefăcu biruit.

— Iaca, să-ți spun. Da 'nc'odată: de-ai scoate o vorbă, îmi fac seama. Uite: azi noapte am făcut un ou...

— Un ou?!

— Un ou...

— Vai de mine, omule! Și de care ou? De găină?

— Unu'asa, mare și pestriț ca de curcă.

— Și unde-i?

— Uite-l.

Și Neculai scoate de sub plapomă un ou de curcă, ascuns de el dinadins.

Femeia ia oul, se uită la el, îl miroase, îl pune 'n raza soarelui să-l vadă de bănuț, apoi pune mâna la gură.

— Și cum l-ai făcut bărbate? Te-a durut rău?

Neculai oftează.

— Numai Dumnezeu știe...

— Să știi, bărbate, c'asta-i un semn...

— Da' să taci, femeie, că nu mai ies din casă...

Femeia, plină de obidă pentru pătania bărbatu-său, iese să alunge un purcel care tot împinge cu râtul în ușă. Gonind purcelul, vede pe Catina lui Va-

sile Mustăță trecând cu cofele la fântână.

— Catineă! strigă ea alergând la poartă. Ia stai o leacă. Știi tu una? Am să-ți spun o poveste, da să taci, soro, că mă ucide Neculai. Uite, drăguliță, a făcut azi noapte... două ouă...

— Cine?

— Neculai!

— Aracan de mine!

— Zău, Catineă! Două ouă mari, uite-așa... Dar asta treacă-meargă. Vezi însă, soro, acum nu se mai dă jos din pat... Îmi pare c'a căzut cloșcă...

— Cine?

— Neculai!

— Doamne, Doamne, se 'nchină Catineă. Aiasta-i încă una!

— Da' să taci, Catineă, că mă ucide.

— Vorbă-i măicuță!

Și Catineă se 'ntoarce cu cofele goale și 'ntr'un suflăt la soacră-sa.

— Auzit-ai mănucăi?

— Ce?...

— De Neculai al Mariei...

— Nu. Ce s'aud?

— A făcut azi noapte trei ouă...

— Cine, fa?

— Neculai! Da' să taci mămucăi, să nu spui la cineva, că-i foc de biata Marie!

— Vorbă-i, fată hăi?

Și, cum pe soacra Catineă o cam durea vătămătura, fuga la crăsmă să beie un rachiu cu chiperi. Și până să-și beie păhărelul află și crăsmarul că Neculai al Mariei a făcut azi noapte patru ouă și-acum cloșcă și orice cloșcă și cărăe și scormone ca orice găină...

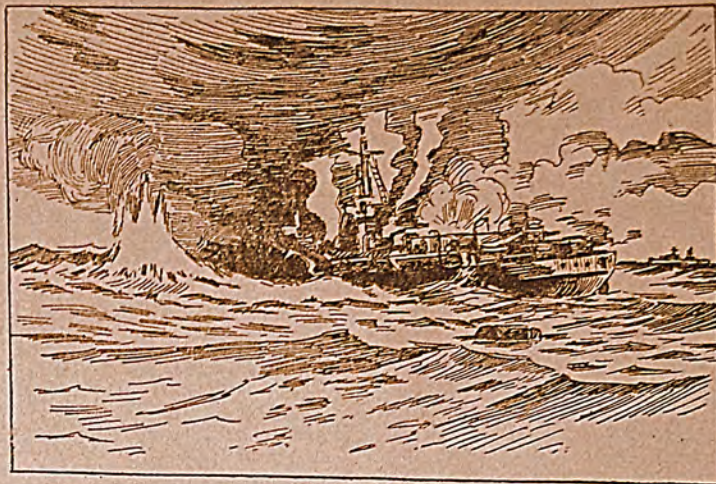
— Da să taci, jupâne, că-i foc!

Află și popa că Neculai a făcut cinci ouă; și preoteasa află c'a făcut șase, și fata preotesei șapte. Și află 'n ziua aceea și ispravnicul, și ispravnicul vestește pe ministru că locuitorul Neculai al Mariei din satul Cutare a făcut astăzi noapte nouăzeci și nouă de ouă... Că azi dimineață a căzut cloșcă și că azi la amiază a scos nouăzeci și nouă de pui; cincizeci de pui și patruzeci și nouă de cocoși...

Ministru, fuga cu jalba 'n proțap la Vodă, iar Vodă pune să bată tobele și să sune buciurile ca să afle toată țara, că Neculai al Mariei din satul Cutare, a făcut azi noapte o sută de ouă; că a căzut Neculai cloșcă și-a scos o sută de pui, 50 de puici și 50 de cucuși, 17 cucuși, 23 îngemănați, 19 încălțați, 26 cu gâtul gol și alte câteva feluri de pui... Că Neculai al Mariei scurmă toată ziua prin gunoale, că sare 'n capul celor ce-l sperie și cărăe de-l aude tot satul...

— Dar, adaugă Vodă, să nu mai spuneți la cineva că-i foc de biata Maria!... O ucide bărbatu-său!

G. M. VLĂDESCU

O luptă în largul Oceanului

Depart, peste mări și țări, s'a dat mai zilele trecute, cea mai mare bătălie pe mare între Anglia și Germania.

Vaporul de război german „Graf von Spee” cutreiera oceanul, dela începutul războiului. Rostul lui era să scufunde orice vapor englez sau francez ce va fi întâlnit în cale.

În ziua de 13 Decembrie, „Graf von Spee” a întâlnit un vapor francez încărcat cu mărfuri. În momentul în care vaporul german a vrut să-l atace și să-l scufunde, s'a ivit și un vapor de război englez, care se numea „Exter” și era mai slab ca putere de cât vaporul german. De aceea, îndată ce l-a zărit pe „Graf von Spee”, „Exter” s'a înconjurat într'un nor gros de fum. El credea că va putea astfel să scape nevăzut, până ce alte vapoare de război engleze sau franceze îi vor veni în ajutor.

Dar vaporul german s'a apropiat de cel englez și din toate tunurile a slobozit un ocean de foc asupra lui. „Exter” a chemat prin radio ajutoare. Cu toată înțelea au sosit atunci alte două vase engleze: „Ajax” și „Achilles”, care au început să tragă asupra vaporului german.

Lupta a fost îndârjită și a durat ziua întreagă. Marinarii englezi și nemții s'au luptat cu bărbăție.

Când negurile nopții au început să se lase, vaporul german a început să dea înapoi. Pe puntea lui se aflau zeci de morți și de răniți. Mașinile îi erau stricate și multe dintre tunurile lui

amușiseră. Dacă ar mai fi continuat lupta, ar fi fost zdrobit și scufundat. De aceea, s'a retras în portul numit Montevideo, cerând adăpost statului Uruguay, din America-de-Sud.

Dar și vapoarele engleze erau oboșite de luptă. „Exter” fusese cel mai crunt lovit. Deabia mai putea pluti și peste o sută dintre marinarii lui erau morți și răniți. „Ajax” suferise și el din pricina focului. Numai „Achilles” scăpase neatins.

Legile dintre popoare nu i-au îngăduit, însă lui „Graf von Spee”, că stea mai mult de două zile în portul Montevideo.

36 de marinari nemți, morți în luptă, au fost coborîți de pe „Graf von Spee” și înmormântați cu onoruri militare în cimitirul din Montevideo.

Între timp, numeroase și puternice vapoare engleze se adunaseră în fața portului Montevideo. Ele îl așteptau pe „Graf von Spee” în largul mării ca să-l atace și să-l scufunde.

Ce putea face „Graf von Spee”? În portul Montevideo el nu putea rămâne. Legile dintre popoare îl opreau. Dacă ar fi rămas, ar fi fost luat prizonier. Pentru că un vapor de război ca și un soldat, poate fi luat prizonier.

Dacă ar fi primit lupta, ar fi fost învins. În largul mării îl așteptau vapoarele engleze, multe și puternice. „Graf von Spee” a ales atunci o altă cale: s'a scufundat singur!

Mii de oameni au privit de pe mal sfârșitul cumpănit al acestui vapor.

Ordinul de zi al d-lui General Paul

Teodorescu, Ministrul Aviației și Marinei

Ordin de zi Nr. 1 din 1 Ianuarie 1940

OSTAȘII AI AERONAUTICEI ȘI MARINEI,

În cursul anului ce a trecut, în toate posturile de grea răspundere la care ați fost chemați, fie străbătând văzduhul din țări îndepărtate, fie plutind pe întinsul Mărilor și Oceanelor în lungi călătorii, v'ați îndeplinit cu răvnă datoria, uneori până la jertfa supremă.

La străjuierea văzduhului, ca și a apelor românești, v'ați arătat demni de încrederea nemărginită pe care întreaga țară a pus-o în voi.

Multe familii au fost acoperite de durere, dar și de glorie, prin faptele voastre pilduitoare de curaj și abnegație.

La concentrările de instrucție ați răspuns cu toții fără șovăire, plini de însuflețire, dovedind astfel frumoase simțăminte patriotice și neștirbită dragoste de Neam.

Vă mulțumesc pentru desăvârșitul vostru devotament, pentru zelul și abnegația ce ați pus în serviciul Patriei.

Acum, în pragul Noului An, urez din toată inima și cu toată căldura, tuturor: Ofițeri, Subofițeri, Maiștri, Ca-

porali, Soldați și lucrători, — deplină sănătate, voie bună și însuflețire pentru a face, împreună cu ostașii dela uscat, scut nebiruit la granițele noastre sfinte și a apăra astfel avutul, moșia și credința, dând tihnă celor scumpi vouă.

Călăuziți de virtuțile Neamului, care ne-au dus întotdeauna la biruințe și încrezătorii în puterile noastre, care au dat țării cea mai frumoasă desvoltare, să pășim împreună cu hotărîre peste pragul anului ce începe și în măsură de a înfrunta toate greutățile și furtunile, să îndreptăm în orice clipă gândul și suflul către Augustul Nostru Șef Suprem, a cărui dragoste caldă oțelește inimile noastre.

Trăiască Majestatea Sa Regele Carol al II-lea.

Trăiască Măria Sa Mihai Marele Voievod de Alba-Iulia.

Trăiască România în hotarele ei veșnice.

Trăiască și propășească Aeronautica și Marina.

Ministrul Aerului și Marinei, General Adjutant

(ss) PAUL TEODORESCU

Ce face Statul pentru cei de acasă

De Crăciun și de Anul Nou s'au împărțit familiilor nevoiașe ale celor concentrați, ajutoare în sumă de zeci de milioane lei, îmbrăcăminte, de-ale mâncării, lemne și tot ce era nevoie pentru copii.

Cu prilejul serbărilor pomului de Crăciun, ținute la regimente, școli, în fabrici, de tot felul de societăți și întreprinderi, s'au împărțit nenumărate ajutoare.

A fost poruncă dela Majestatea Sa Regele, să se facă la ministere și ținuturi toate economiile cu putință, ca să poată fi ajutate cât mai multe familii de concentrați, și în cât mai multe case din care lipsește părintele, copiii să aibă o bucurie de sărbători.

Din înalta poruncă a Majestății Sale Regelui, rezidențele de ținuturi, prefec-turile de județ și primăriile vor împărți ajutoare familiilor concentraților, și după sărbători, pe tot timpul cât vor dăinui concentrațiile.

Gărzile naționale de asemeni vor strânge și vor împărți mai departe ajutoare.

Ministerul Agriculturii a început ajutorarea cu lemne de foc a familiilor nevoiașe ale concentraților dela sate. Lemnele se împart fără nicio plată, prin Administrația Casei Pădurilor. Ocoalele silvice din toată țara au primit ordine pentru aceasta.

Straja Țării, prin legiunile de străj-eri și străjere, înghebează în toată țara un însemnat număr de cantine, unde sunt hrăniți în fiecare zi mii de străjeri săraci, și mai cu seamă fii de concentrați.

Numai la București sunt hrăniți astfel zilnic 1.700 de străjeri și ia acum filintă o nouă cantină, pentru hrana unui număr de 5.000 de copii.

Pentru aceasta, primăria Capitalei a dat 60.000 lei și un vagon de lemne.

S'au împărțit sute de vagoane de porumb în toată țara.

Astfel, în Argeș, s'au dat 180.000 kilograme de porumb pentru cei lăsați acasă; în Dâmbovița 100.000, în Muscel 120.000, în Prahova 170.000 și tot așa în toate județele țării, după nevoi.

După rânduiala care s'a hotărât, Ministerul Sănătății și Ocrotirilor va îngriji de sănătatea celor de acasă, dând medicamente; de asemeni se vor înființa la sate cupetoare de deparazitare, ca nu cumva să se încuibe boale din cele aduse de păduri, și care sunt foarte rele, pricinuind chinuri grele și moartea bolnavului.

MOBILIZAREA PENTRU MUNCILE CÂMPULUI PE ANUL 1940

Strat gros de zăpadă a acoperit ogoarele după cum este rostul vremii dela Dumnezeu. Din vreme însă, omul chibzuit se gândește la ceea ce are de făcut în primăvară, când vor începe iară muncile la câmp. Să nu vă gândiți însă cu teamă că ogoarele voastre ar putea să rămână nelucrate. De vor mai dura concentrațiile de pază la hotare, se vor face însă și mobilizări pentru muncile agricole, așa încât tot pământul rodnic al țării să fie lucrat la timp, căci el ne hrănește pe toți, și pe ostași, și pe cei lăsați acasă.

Marele Stat Major, cu grijă de toate acestea, a întocmit din vreme regulile după care se va face mobilizarea pentru lucrul la câmp, cu scopul ca producția pe anul 1940—1941 să nu sufere. Până la 20 Ianuarie lucrările în vederea acestei mobilizări vor fi făcute, prin primăriile și Camerele agricole, așa încât la primăvară, lucrul să înceapă la câmp fără nicio poticnire și toate ogoarele să fie lucrate.

Bd.

Mezinul dela hotar va trimite și el scrisoare de mulțămire către părintele și apărătorul său, îi va spune păsurile și dorințele și va ști că este cineva pe lume, care se gândește cu drag la el, ostașul chemat la graniță, să vegheze în viforită.

De asemeni, scriitorii se vor duce la familia mezinului concentrat, o vor întreba de nevoile ei, vor îngriji de copiii lăsați acasă, le vor trimite de mâncare, îmbrăcăminte, cărți de școală sau ce le mai trebuie, și le vor aduce vești bune dela tatăl lor de pe graniță.

Dar scriitorii, cu inima lor bună și înțeleghătoare de durerile omenești, nu s'au mulțumit numai cu atât, ci au început să cutcece țara, să vorbească și să scrie, îndemnând pe toți oamenii mai avuți, „ca fiecare familie românească dela orașe, să mai primească în sânul său, pe îndepărtatul mezin dela frontieră”.

Iată cu ce cuvinte frumoase a făcut d-l Herescu acest îndemn:

„Voi toți cei adunați, astăzi seară, lângă vatra caldă, ascultați glasul acelora care v'au spus basme minunate, când erați copii; care v'au legănat visele de iubire în tinerețe; care v'au mângâiat amărăciunile în clipele grele ale vieții. Glasul acesta cere să nu fie la orașe, casă de

român care să nu aibă, pe graniță, mezinul ei”.

Scriitorii au mai cerut să se înființeze un Oficiu al mezinilor, adică un birou, o cântărire, unde să se înscrie toți cei ce vor să ia câte un mezin sau mai mulți în îngrijirea lor, dovedind astfel că-și iubesc țara, vînd-o tot mai întărită sufletește, după cum este dorința vie a Majestății Sale Regelui.

După cum vedeți, iubii camarazi, gândul tuturor celor ce simt românește, este atîntit la nevoile și la dorințele voastre.

AL. BOGDAN

Ordinul de zi către armată al d-lui General ILCUȘU, Ministrul Apărării Naționale

Ordin de zi Nr. 1 din 1 Ianuarie 1940

OSTAȘI,

A trecut un an de efortări neobișnuite de muncă încordată, de jertfe și privațiuni, făcute toate pentru a putea înfrunta pericolul care amenință țara.

Prin avântul cu care ați răspuns chemării Țării, prin dragostea și voia bună cu care v'ați făcut datoria, prin progresul realizat în pregătirea voastră pentru luptă, ați arătat lumii întregi cât de sfântă vă este însărcinarea de a păstra neştirbite hotarele țării pentru care înaintașii noștri au adus atâtea jertfe.

Țara, în frunte cu Majestatea Sa Regele, Scumpul nostru Șef Suprem, v'a manifestat toată dragostea și recunoștința, și vă privește cu mândrie și încredere.

Ostași! Trecem pragul unui nou an. Va aduce el pacea — dorită de toți — sau războiul?

El trebuie să ne găsească convinși la datorie, curajoși, hotărâți; încrezători în puterile noastre și demni de cele mai înalte tradiții de jertfe și eroism ale oastei române.

Strâns uniți în jurul șefilor, să ur-

măm cu toți fără șovăire luminoasa cale trasată de Augustul nostru Suveran, cărmuitorul atât de îndemânat, care ne îndrumă spre asigurarea căminurilor și a integrității neamului.

Din tot sufletul — iubii ostași — vă urez sănătate și spor la muncă, pentru ca să puteți ajunge a vă întreci unul pe altul în dezvoltarea virtuților neamului nostru care a știut să birui și să dăinuie în situații mult mai grele, mult mai încordate ca cele de astăzi.

Cu această ocazie să manifestăm unirea și încheierea noastră, îndreptându-ne cu toții gândul către Acela care intruchipează nădejdea Neamului Românesc și căruia îi urăm un an plin de bucurie, sănătate și domnie glorioasă.

SĂ TRAIASCĂ MAJESTATEA SA REGELE CAROL AL II-lea,

SĂ TRAIASCĂ MARIA SA MARELE VEOVOD DE ALBA IULIA, SĂ TRAIASCĂ DINASTIA, SĂ TRAIASCĂ ȘI SA INFLOREASCĂ ROMANIA PE VECI UNITĂ ȘI ÎNTREGITĂ.

Ministrul Apărării Naționale,
General de divizie I. ILCUȘU.

CE SUNT „MEZINII“?

Scriitorii de cărți frumoase din țara noastră au un sfat al lor, în care și-au ales îndrumător pe d-l profesor N. Herescu. Acum câteva săptămâni, scriitorii de cărți frumoase s'au adunat la Chișinău, în inima Basarabiei, unde au rostit cuvinte de credință față de Majestatea Sa Regele, arătând că în aceste vremuri grele, când ostașii fac de pază la hotare, cărturarilor vor și ei să fie de folos apărării țării.

Scriitorii au început acum înfăptuirea acestui gând bun, și iată în ce fel:

D-l Herescu, starostele breslei scriitoricești, a rostit deunăzi la radio, ca să se audă prin văzduh în toată țara, un „Cuvânt pentru ostașii dela frunta-rii”, adică pentru voi, camarazi, care sunteți sub Drapel. Dumnia lui a spus că, împlinind hotărârea pe care au luat-o la Chișinău, gândul scriitorilor s'a dus.

cum era și firesc, mai întâi la cei care stau de veghe pe granițe.

Sfătuindu-se cu toți cei din breaslă, a hotărât ca fiecare scriitor să înfițe pe câte un ostaș concentrat la hotare. Ostașul devine astfel, cum s'ar zice, fiul de suflet al scriitorului.

„Și fiindcă ultimul copil dintr-o familie — a spus d-l Herescu, — poartă numele de „mezin”, vom da și noi numele de „mezin”, ostașilor înfițați de noi. Ei sunt astăzi pentru noi toți, mezinii marelui familii românești”.

Se înțelege astfel, că azi toți românii sunt înfrățiți, uniți sufletește, de parcă ar fi o singură familie. Toți ne simțim înrudiți unii cu alții și fiecare trebuie să vie în ajutorul semenului său, ca un frate bun. Ostașii sunt copiii noi și dragi ai acestei mari familii a românilor căci cu toții suntem „un singur mănușiu”, după cum a spus Majestatea Sa Regele.

Fiecare scriitor a făcut astfel cu dragoste și pioșenie legământ să trimită în fiecare lună mezinului său dela oaste, pe toată vremea cât vor mai fi concentrați, câte ceva din lucrurile ce sunt de trebuință pentru trupul și sufletul soldatului. Gândul acesta creștinesc al scriitorilor o bine venit, mai cu seamă acum, în vreme de iarnă, căci ei vă vor trimite, fiecare după puterile sale, pachete cu de-ale mâncării, flanelo, cio-rapi, mănuși, tutun, bani, cărți, toate însoțite de „un cuvânt bun și frățesc, care câteodată prilejuește mai mult decât aurul”.

Faptele Săptămânii

PESTE HOTARE

SAPTAMANA ce s'a dus, nu a însemnat în marele război al vremii, fapte prea mari, dar a adus o dorință a tuturor, spusă când pe ocolite, când să audă toată lumea: liniște și bună învoială între popoare.

Este adevărat că din toate colțurile lumii, această dorință, această urare făcută în prag de an nou a fost auzită de cei ce ascultă la mașinăriile care prind vorbele din văzduh și a fost cetită — scrisă fiind cu litere groase — la gazetă.

Este iarăși adevărat, că oamenii spun mereu, pe diferite glasuri și în toate limbile această năzuință a lor, dar itele se încurcă din ce în ce mai mult. Se înnoadă tot mai tare, fără ca nimenia să știe când și cum va fi sfârșitul.

DUPĂ ce s'au dat la fund atâtea mari vapoare, după ce s'au fugărit atâtea pe întinsul nemăsurat al mării celei mari, de Sfintele Sărbători, atunci când creștinătatea prăsnuiește nașterea Celui care a propovăduiut pacea și buna înțelegere între oameni, cei care poartă arme de foc, cei ce pândesc să împrăstie moartea, s'au liniștit, și-au înălțat sufletul către Domnul Dumnezeu nostru și în genunchi au cerut iertarea păcatelor făcute cu, sau fără voie.

În acest răstimp, când se aud cântări, când se ridică psalmi și când copiii umblă cu steaua vestitoare a Nașterii Mântuitorului, gura posomorită a tului și amuțit, tăcându-lătrător al mitralierei nu s'a mai auzit, iar orașele pluteau pe apă, au stat locului, așteptând parca o nouă minune, o nouă Naștere sfântă, care să însenineze, să liniștească și să împrăstie ura din ochii oamenilor.

DAR în timp ce în Apus, lumea cu cernică și încrezătoare în bunătatea lui Dumnezeu, ridică mântuitoare rugă, încetând să mai improaste moartea, sus, în partea de Miază-Noapte, în țara vespnicilor zăpezi și a înghețurilor năpraznice, războiul și-a urmat firul lui, iar armele au împrăștiat mai departe moartea nemiloasă, neprididind la hodină.

Acolo, în nemărginitul alb, un popor mic ca număr, sărac ca avuție, dar muncitor, iubitor al gleei străbune, își apără cu mare vitejie, cu nebanuită putere de sacrificiu și cu un eroism ca din povești, și moșia, și neamul, și sărăcia.

Cu credință în Dumnezeu, cu încredere în conducătorii lor înțelepți și în dreptatea cauzei pe care o apără, poporul finlandez ține piept cu bărbăție războiului care s'a încins, cântând să nu dea niciun petec din pământul lor.

Pilda pe care o dă Finlanda întregii lumi civilizate, vitejia cu care acest popor eroic își apără și nevoile și neamul, puterea pe care o pune în lupta sa și bărbăția cu care înfruntă vijelia vremurilor, trebuie să dea tuturor acelora care stăpânesc o bucată de pământ cu dreptate, care trăiesc cu frica lui Dumnezeu, în ascultare și doritori de bună înțelegere între oameni, și curaj și îndemn și îmbărbătare.

Un popor nu pierde la voia întâmplării. Un popor adevărat nu renunță cu ușurință la libertatea lui, la independența dobândită cu sânge și la dreptatea cauzei sale. Un popor muncitor și sângineos își apără cu înzecită putere moșia, ogorul și vatra bunilor și străbunilor săi.

NU au trecut însă bine sărbătorile, nu s'a încheiat încă ultima zi de vacanță și s'a anunțat că Anglia a chemat sub drapel două milioane de oameni, care peste puțină vreme vor fi gata de luptă.

Iată că războiul de care omenirea sângerează atât, lupta pe viață și pe moarte care se dă pe diferite fronturi ale lumii, se întinde, se pregătește să fie mai dură, mai aspră, mai plină de rele neprevăzute.

Vâltoarea care a cuprins omenirea, timpurile de bejenie, care stăpânesc lumea astăzi, pare că se vor prelungi, se vor înăspri, fiindcă lumea se pregătește din răspuseri pentru aceasta.

PE calca aerului, deși gerul este crâncen și vremea neprielnică, se dau bătălii mari.

Germanii au încins o luptă chiar pe coasta Angliei. Vestile care ne vin dintr-o parte și din alta, ne arată că mai multe aparate au fost doborâte și că ele au căzut în flăcări.

IN ȚARĂ

SARBĂTORILE Crăciunului au fost trecute de neamul nostru, cu bucurie, cu nădejde în mai senine vremuri și cu mare încredere în destinul acestui popor.

România, deși de strajă, deși gata să facă față oricărei împrejurări, a sărbătorit după datina străbună sfânta naștere a Mântuitorului, a primit colindul țăncilor, au ascultat gospodarii cântarea Stelei și au pus fiertură pe masă.

Iar cei care stau de veghe la hotar,

cei care privesc neclintit înainte, au avut o mare bucurie primind în mijlocul lor, pentru a petrece sărbătorile, pe Majestatea Sa Regele și pe Maria Sa Marele Voievod Mihai de Alba-Iulia.

De Crăciun pe granița dinspre Apus a țării, de ziua Anului Nou, în Dobrogea, Surveranul a înțeles să petreacă cele mai mari și mai scumpe sărbători ale anului, în mijlocul ostașilor Săi, care veghează la fruntarii.

ȘI au primit soldații țării daruri din mână regească, au ascultat cuvânt de îmbărbătare și au simțit că Stăpânul privește cu părintești ochi la treaba pe care o fac.

Astfel că petrecerea sărbătorilor, deși nu a fost făcută acasă, a avut o neasemuită plăcere și a însemnat pentru toți ostenii o frumoasă înțelegere și o netăgduită deslășire a legăturii ce există între norod și Suvran.

Dragostea pe care o poartă Regele Țării, tuturor acelora care cu mâna încremenită pe armă, stau de strajă la hotar și așteaptă, iubirea pe care o arată ostașilor în toate împrejurările și grija ce o are față de toți acei care fără odihnă, zi și noapte veghează, s'a dovedit și acum, cu ocazia sărbătorilor, de o frumoasă și pilduitoare părintească faptă.

CU prilejul Anului Nou, atunci când se fac urări și când se trage brazdă nouă, pentru drum nou, d-l consilier regal Gh. Tătărescu, președintele Consiliului de Miniștri, a arătat în cuvântul pe care l-a ținut, care este calea pe care România înțelege să meargă și care sunt acele înfrățiri care neapărat trebuie făcute.

Domnia sa a spus răspicat că românimea dorește și pace și liniște, dar a mai spus, că această românime nu se va lăsa niciodată și de nimeni încălecată, iar drepturile ei asupra acestui pământ ud de sânge strămoșesc, vor fi apărate cu îndărărire împotriva oricui.

Este adevărat că această hotărâre a fost luată împreună cu întreaga suflare, este adevărat că în privirea oricui se citește acest îndemn, dar noi nu putem să ne apărăm, nu putem să ne păzim cu strășnicie moșia decât dacă avem și arme și materiale și gloanțe.

Ori acestea se fac cu bani mulți, costă tare scump și deaceia d-l prim ministru a cerut tuturor românilor, tuturor acelora care au putere bănească, să subserie la bonurile pentru înzestrarea armatei.

DAR anul în care am pășit, se anunță a fi un an de frumoase și folositoare înfrățiri.

De pe acum, încă din iarnă, fiecare membru al guvernului, fiecare dregător al Statului, s'a așezat pe muncă, a început să planuiască, să facă socoteli, ca îndată ce soarele va fi mai tare, ce zăpada se va prefăce în apă, să se înceapă, pe teren, lucrări și de folosință obștească.

Și fiindcă iarna este rudă bună cu molima și fiindcă în acest anotimp se ivesc cele mai grele boale, d-l ministru al sănătății, tot umblă prin țară, să vadă și să dea ordine ca toate spitalele

să fie bine pregătite, ca doctorii Statului să vegheze și ca medicamentele să ajungă la cei ce simt nevoia de ele.

Iată că și în această privință, cei ce sunt chemați să grijească de treburile obștei, lucrează de zor, pentru ca totul să fie în bună și perfectă ordine.

MAJESTATEA Sa Regele, Capul Oștirii, petrecându-și sărbătorile în mijlocul concentrațiilor, a împărțit daruri nu numai ostașilor dela granițe, ci și familiilor lor. Din porunca Majestații Sale, la Cluj, Oradea, Chișinău, Cernăuți, Constanța și alte numeroase orașe, s'au dat familiilor concentrațiilor mai nevoiași, de-ale mâncării, lemne, vestimente și bani.

Majestatea Sa a trimis Primăriei din Cluj 50.000 de lei pentru familiile nevoiaș de concentrații, bani cu care s'au alinat multe suferințe.

Mărinimosul dar regesc a fost împărțit în ajunul Anului Nou de către primul Clujului, în fața frunțașilor orașului și oamenilor de bine. S'au împărțit de asemeni din nou, lemne și meinde, pentru a înlesni traiul celor nevoiași în timpul iernei.

Majestatea Sa Regele a dăruit două vagoane de porumb familiilor sărace, de concentrații, din comunele Spanțov și Mănăstirea. D-l colonel Nanu, prefectul județului Ilfov, s'a dus în aceste comune și a împărțit porumbul la cei nevoiași, arătând cu acest prilej sătenilor, cu câte sacrificii și înaltă înțelepciune Majestatea Sa Regele lucrează ca să apere țara de războiu, și aducându-le aminte că în sufletul românului trăiește un singur crez: „Țara și Majestatea Sa Regele“.

„SENTINELA“ roagă pe cititorii săi să trimită scrisori, amintiri din războiul cel mare, scrisori de pe zonă, cântece, snoave și alte întâmplări din viața de sub armă.

Adresa: „SENTINELA“, str. Nicolae Filipescu Nr. 40, București.

POȘTA „SENTINELEI“

Jand. Fr. Ioan S. Gheorghe. După cum vezi, „Scrisoarea dela Oaste“ s'a tipărit. Cealaltă își așteaptă rândul. Să nătate!

